

ÍME, AZ ÉN AJÁNLÓLEVELEM

2Kor 3,1–3

Kedves Testvéreim!

Pál apostol újra levelet ír a korinthusi gyülekezetnek. Ez alkalommal arról számol be, hogy nem tud hozzájuk menni, de reméli, hogy megállnak a hitben, bár a Sátán az mindig lesben áll, hogy rászedje az Istent szerető embereket. A levélnek változó a hangneme. Hol nagyon odaadó, hol kérdőre vonó. A felolvasott versek a kérdőre vonó hangnemet viselik. Mintha Pál meg lenne sértődve, támadólag kérdi híveit: hát nem ismertek engem? Elkezdjem magamat megint ajánlani nektek? Esetleg küldjek valakitől rólam szóló ajánlólevelet? Aztán változik a hangnem, és egy nagyon szép és mélyértelmű hasonlattal írja le, hogy az ő ajánlólevele nem más, mint maguk a korinthusi hívek. A tény, hogy ők megtértek, és Istennek tetsző életet élnek, elég ajánlás arra nézve, hogy mindenki elhiggye, hogy Pál jó pásztor, jó lelkes. Az élő Isten írta ezt a levelet, nem tintával, hanem lélekkel van írva, és nem kötáblára, hanem a szívek hústáblájára.

Igen, Pál meg van győződve arról, hogy az ő hite, szeretete, az ő munkája meghozta gyümölcsét, hogy sikerült az embereket jó útra téríteni, sikerült őket megtanítani Istennek tetsző életet élni.

Amikor ide készültem hozzátok, Fiafalvára (én pont ott voltam, de így is lehet fogalmazni, amikor ezen egyházi beszéd megtartására készültem), folyton az járt a fejemben, hogy én is Pálhoz hasonlóan kellene írjak nektek egy levelet. Egy levelet, amiben ajánlom magam, hogy Istennek igaz szolgája vagyok, szép és okos, hívő és makulátlan erkölcsű (csak vonja valaki kétségbe ezeket a jó tulajdonságaimat). Ebben a levélben még azt is megígértem volna, hogy addig el nem engedlek titeket innen, míg ti is fel nem írájátok a szívetek táblájára, hogy megtértetek, hogy Jézust követitek.

Gondolom, hogy ilyen levelet nem kaptatok, most tehát levél nélkül állunk szemtől szembe, tehát ajánlom magamat hibáimmal együtt. Lelki ajánlólevelem az a gyülekezet, ahol szolgálok, és az élő hit, amiről remélhetőleg ez alkalommal is vallást tesztek.

Röviden tehát így fogalmazható meg az én ajánlólevelem, és ez már önkéntelenül maga után vonja a kérdést: és hol van a ti ajánlóleveletek? Hogyan fogalmaznátok?

Tudom, hogy nehéz a kérdés, ezért most beérem néhány ígérettel is. Kérlek, ígérjétek meg, hogy ma este egy kicsit erősebb hittel hajtjátok fejetek a párnára, hogy ma este egy kicsit hangosabban ajánljátok magatokat, a bennetek levő jót, a bennetek levő szentet a családnak, az egyházközségnek, a világnak.

Nos, megígéritek??

Ha igen, akkor most csak arról kell meggyőznielek titeket, hogy ez lehetséges, itt és most, és nemcsak a szavak szintjén, hanem a valóságban is.

Mindig vegyes érzésekkel olvasom a társkeresők rovatát az újságokban. Persze lehet, hogy csak én problémázok ezzel, lehet, hogy másnak kimondottan segít a társkereső. De nekem mindig szeget üt, hogy a társkeresők mindig magasak, szőkék, barnák, jó megjelenésűek, kisportoltak, házuk is van, jó munkahelyük is van, s mégsincs társuk....

Valami baj van az ilyen hirdetésekkel, az ilyen ajánlólevelekkel. A baj oka az önismeret hiánya, vagy a hibás önismeret.

Nyilván nem ők az egyetlenek, akik hibás önismerettel rendelkeznek. Lehet, mi is így vagyunk, csak mi nem írjuk le.

De ahogy szavainkkal és tetteinkkel a mindennapokban bemutatkozunk, az nagyon sokat elárul. Milyen nevetséges és egyben szánalmas, amikor folyton csak a szebbik oldalunkat akarjuk mutatni, és percek alatt előtör az ún. igazi énünk. Főlöszlegesen palástoljuk rossz tulajdonságainkat, hisz ez olyan, mint amikor egy tüske ment a bőrünk alá, és ahelyett, hogy kivágnánk, még beljebb taszítjuk azt. Minél mélyebben van egy tüske, minél homályosabb önismere-tünk, annál több genny, annál több félreértés és félrevezetés termelődik körülötte, míg végül a test vagy a lélek meg nem szabadul attól.

Annyira fájdalmas és kellemetlen, amikor valaki pl a családi egyetértésről regél, s közben az arcán még megvannak a múlt heti pofonok nyomai. Ugyanez a szomorú érzés születik meg bennem, amikor a faluban mindenki arról beszél, hogy mennyire szereti a tisztaságot, s közben a falu folyton tele van szeméttel, hogy néha a térdünkig ér. Vagy: egyesek meg szeretnének győzni az egyházszeretetükről, s közben „az Istennek sem fizetnék ki az egyházfenntartást.”

Nem kell az ajánlóleveled ilyenkor, Testvérem, mert az hamis. Nem az a valódi éned, amit mutogatsz, amiről akarattal meg akarsz győzni. A valódi éned előbb utóbb úgyis megnyilatkozik, mert az az eredeti, a valódi, az igaz.

Egyszer valaki így mutatkozott be: xy vagyok, javulófélben lévő alkoholist. Jó nagyot néztem, s tapintatlanul megkérdeztem, mikor ittál utoljára? Hét éve – volt a válasz, de ma is kísért. És mennyire voltál alkohalista, kérdeztem megint? Annyira, hogy amikor elkezdtem inni, öntudatlanságig ittam, s ebből kifolyólag állandóan valami rosszat tettem: italos vezetés stb. S milyen gyakran volt ez? Évente néhányszor, volt a válasz, de számomra az is több volt a soknál.

Azóta is csodálom azokat az embereket, akik merik vállalni gyengeségeiket, akik nem palástolják hibáikat, hanem megpróbálnak segíteni önmagukon. Ők az igazi énünket ajánlják, aki bár gyenge, de mégis képes a javulásra. Társadalmunk állapotát vizsgálva sok bajjal szembesülünk, és mint hívő emberek szeretnénk e bajokat gyógyítani. A gyógyulás első lépése azonban, hogy először is hiteles ajánlólevelet állítsunk ki önmagunkról. Mi is sokan mondhatnánk: alkohalista vagyok, mert amikor iszom, nem én uralkodom

magamon, hanem az ital uralkodik rajtam, de hiszek a gyógyulásban. Hitetlen vagyok, bár hinni akarok, hiszek a hit erejében. Irigy vagyok, bár jószívű szeretnék lenni, hiszek a jóság erejében, és így tovább. Vállaljuk önmagunkat, vállaljuk hibáinkat, csak így tudunk megszabadulni tőlük.

Pál és a korinthusiak példája önkéntelenül a mi helyzetünkre tereli a figyelmet. A lelkész és a gyülekezet mostani helyzetére. Gondolom, mindnyájan egyetértünk abban, hogy a lelkész és a gyülekezet között kölcsönhatás van. A lelkész alakítja a gyülekezetet, de a gyülekezet is alakítja a lelkészt, jó esetben zsák a foltját megtalálja. Azonban, ha végigtekintek a főleg télen üres templomokon, az a kérdés vetődik fel bennem, hogy most a gyülekezet nevelte-e félre a lelkészt, vagy fordítva? Saját magam szolgálatával kapcsolatosan is merülnek fel kérdések, főleg amikor megtántorodom a hitben, és kudarcot vallok a szolgálatban, és így fogalmazok: már nem hiszek, már nem remélek, már elegendem van, adják el a hívek a templomot, osszák szét a pénzt, nem érdekel... Ugyanarra a kérdésre jutottam: ki írta rosszul az ajánlólevelet, ki nevelte félre a másikat?

Egyházunkban voltak lelkészek és gyülekezetek, amelyek bevonultak a legendák világába, mert Istennek nem tetsző dolgokat műveltek. Általában nem tudtak megválni a saját igazuktól, és csakis a másik felet hibáztatták azért, hogy az egyházközségben nem mentek jól a dolgok, hogy mindig félrevezették egymást.

Az egyik ilyen legendás lelkész kezdte egyik prédikációját: A pálinka mindennél jobb, nálatok is hívek, Nálad is Isten, mert a pálinkának elmondhatom úgy a bánatom, hogy ne kacagjon ki, mint ti, hívek, vagy ne szidjon meg úgy, mint Te, Isten. Nem tudom, hogy hosszútávon mennyire értékelték a hívek ezt a lelkészt, nem tudom a történet végét, de annyit igen, hogy az ajánlólevelek megírásánál komoly bajok voltak, mert ha a gyülekezet írta a lelkész ajánlólevelét, akkor az Isten őrizzen ilyen lelkészekről, ha pedig a lelkész a gyülekezet miatt lett ilyen siralmas ajánlólevél, akkor az Isten óvjon az olyan gyülekezetektől.

Egy másik történet szerint – ez a történet különben a szentpéterei egyházközség levéltárában található, igen ritka és érdekes jegyzőkönyvben van megörökítve – egy lelkész hallja, hogy egy nő valahol nem messze segítségért kiált: jaj, megöl, jaj, megöl. Hamarosan kiderült: a szomszéd verte a feleségét. A lelkész együttérző szívvel siet a bajban levő nő segítségére, aki meglehetősen cudar állapotban volt, hisz a lelkész jónak látta közbelépni. A csitító szó és a védelmet nyújtó kar azonban nem sokat ért, a vége az lett, hogy a szomszéd a lelkészt is jól elverte. A keblitanács bírságot ült, és felkérte a szomszédot, hogy kövesse meg a papot, de az nem akarta megkövetni. Érvelése így hangzott: az a nő, az ő tulajdon felesége volt, akihez még a papnak sincs semmi köze, csakis egyedül néki.

E történet fényt vet mind az illető egyházközség, mind az illető család helyzetére. Kevés hitellel beszélhet a férj a házasság szentségéről, mert maga számára szörnyen rosszul állította ki az ajánlólevelet. A lelkész mindkét

esetben rosszul jár: akkor is, ha magát tekinti a gyülekezet élő ajánlólevelének, hisz „milyen papja van egy olyan gyülekezetnek, ahol ilyen dolgok mennek végbe?” Ha a gyülekezet a lelkes élő ajánlólevele, akkor is szomorú a kép, mert „milyen gyülekezet lehet az olyan, ahol így bánnak a pappal?”

Hiterősítő hét van: állítsd ki magad számára az ajánlólevelet. Istennek tetsző életet élsz-e? Szívedbe az élő Isten írja-e be az ajánlást? Hisz ez volna az igazi.

Honnan tudod, hogy Isten ajánl téged? Onnan, hogy érzed. A szíved táblájára Isten felírja, hogy szeret téged, hogy veled van. Ezt először is te kell érezd, te kell erről meggyőződve légy, s ha ez így van, akkor a külvilágnak is bemutatnod ajánlóleveled, a környezetet is meggyőzheted arról, hogy igenis, az életed a tükröképe a benned élő isteni ajánlólevelének.

Amikor Isten írja az ajánlólevelet, akkor megmásíthatatlanul érzed, hogy teljes az életed, hogy csak az hiányzik belőle, amit úgymint tudsz nélkülözni.

Amikor Isten írja az ajánlólevelet, akkor mind a családban, mind a tágabb közösségben felismerik azt, mert tapasztalják benned az erőt, a hit erejét.

Amikor Isten írja számodra az ajánlólevelet, akkor érzed, hogy minden nap minden órája egy szép ajándék Istentől. Érzed, hogy ezzel az ajánlólevellel szinte csodákra vagy képes, hisz annyira bízol Istenben, hogy másokat is Hozzá tudsz vezetni.

Vizsgáld meg azokat, akiket ajánlólevelednek tartasz. Társadat, gyermekeidet, a közösséget, amelyben élsz. Vajon azt a képet mutatják rólad, munkádrol, életedrol, szeretetedrol, ami valós?

Hogy ajánlóleveled hiteles legyen, Istentől kell származzon, de a körülötted élőkön is meg kell érezzék ezt a hitelességet. Tedd magad képessé arra, hogy Isten ajánlólevelét megkapd, és hogy környezeted is ezt tükrözze vissza.

Légy derűs és elégedett, érezd lelkedben, életedben a teljességet, azt hogy életed szép, életed érték.

Hallgass Isten szavára, amikor lelkedbe ír. Hallgasd, mit mond?

Tudod te is jól, nem kell azt én mondjam, hogy ha Istennek tetsző életet élsz, akkor Isten is azt írja szívedbe, hogy szeret téged, hogy megajándékozz az élet egyszerű és ugyanakkor nagyszerű boldogságával. Mert a boldogság nagyon is egyszerű dolgokból áll, mindenkinek jut belőle, azt nehezen lehet elvenni tőled, ha a szívedben érzed. Kapaszkodj hát a hit segítségével a saját boldogságodba.

Kedves Testvéreim: ajánlom magamat. Minden jóra, ami Istennek tetszik, kapható vagyok. Pál apostol nem lehetek, de arra legalább képes vagyok, hogy a megtartó egészséges, vallásos hitről vallást tegyek, és titeket is meggyőzzek arról, hogy csakis a hit tart meg életünk megpróbáltatásai között. A hit megtalálása egyenlő a bajok felszámolásával, a hit megtalálása egyenlő az isteni ajánlólevellel. Szabaduljunk meg a hamis ajánlólevelektől, azok úgymint csak mulandólag boldogítanak, nekünk pedig örökkévaló boldogság, örökkévaló bizonyosság kell.

Ajánljuk életünket Istennek, s rajta keresztül szeretteinknek, feltétel nélkül, hisz megérdemlik. S ha megtapasztaltuk, hogy mily boldogságot szerez az, ha valaki örül nekünk, akkor biztos, hogy mindig ez a vágy hajt majd ajánlani magunkat a jóra, a nemesre, az Istennek tetszőre.

Isten ajánl téged, Testvérem, fogadd el ezt az ajánlást, és légy méltó Hozzá. Engedd, hogy Isten meggyőzzön a maga szeretetéről, engedd, hogy ez a szeretet kisugározzon, és akkor nem kell álarccokat hordjál, hamis ajánlólevéllel járd, mert ha Isten ajánl téged, akkor hiteles vagy, és a körülötted élők is megérik ezt, és visszasugározzák. Így lesz az életed teljes, így leszel elégedett. Ámen.

KÖRI NŐEGYLETI TALÁLKOZÓRA *

Péld 14,13; 17,22

Kedves Testvéreim! Gyermekkorom szülőfalujában élt egy idős, magányos hölgy, Kolozsi néni. Hozzátartozói, ha voltak is, soha nem látogatták meg. A szomszédok adományából éldegélt. Magányát velünk, gyermekekkel üzte el, pedig mi nem voltunk egy kedves társaság. Úgy vonultunk be Kolozsi néni udvarába, mint egy megszálló hadsereg. Egyesek egyenesen a csűrbe mentek, mások a padlásra, mások a konyhába vagy a sütőbe. Mindent birtokba vettünk, és közben rémüldöztünk az elhagyatottságnak és a szegénységnek ijesztő jegyein. A macska döglötten meredt az udvaron, a konyhaasztalon éves borkának tornyosultak mindenféle maradékkal, miken az egerek hada hancúrozott. Kolozsi néni nem hallott és nem látott jól. Mi kajánul kiabáltunk csúfolódó szavakat a háta mögött (egy kicsit mégis tartottunk attól, hogy hátha mégsem süket, csak teszi), utánoztuk botladozó járását, és tenyerünkkel legyeztünk az arca előtt. Ő szegény túrte, talán nem látta, talán nem akarta látni a mi kegyetlenségünket.

Ahogy felnőttként visszagondolok Kolozsi nénire, szinte sírni tudnék. Leginkább pedig azt siratom, hogy hová juthat az ember, ha idős, ha nő, ha egyedül van. Szégyenkezésemet is takargatom, hisz sokszor ordít bennem a meggyőződés: nem akarok vénasszony lenni soha. Sőt, asszony sem akarok lenni, sem nő, sem lány. Nem jó nőnek lenni.

Már gyermekkoromban megtanultam ezt, de akkor épp nem fogtam fel. Csak azt tudtam, hogy Kolozsi néni rusnya, süket, vak, büzlík, és még a gyermekek is azt tesznek vele, amit akarnak, pedig gyermekkoromban a falusi gyermekek szavára tudvalevőleg keveset adtak, vagy éppen meg se hallgatták azokat. Kolozsi nénit lehetett sértegetni.

* Elhangzott a köri nőegyleti találkozón 2002. május 5-én.